

EĞİTİM FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN ETKİLİ OLARAK KABUL ETTİKLERİ ÖDEVLER

HOMEWORKS ACCEPTED AS EFFECTIVE BY THE STUDENTS OF THE FACULTY OF EDUCATION

Ali ÜNAL¹

Atila YILDIRIM²

Abdullah SÜRÜCÜ³

Başvuru Tarihi: 03.12.2017

Yayına Kabul Tarihi: 27.09.2018

DOI: 10.21764/mauefd.360679

Özet: Ödev, okul saatleri dışında yapılması gereken öğrenci görevleridir. Bu çalışmada, eğitim fakültesinde öğrencilerin etkili olarak kabul ettikleri ödevleri belirlemek amaçlanmıştır. Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden fenomenolojik çalışma olarak desenlenmiştir. Araştırmanın verileri Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesinde farklı anabilim dallarında 4. sınıfta öğrenim gören 310 öğrenciden toplanmıştır. Verilerin toplanması için açık uçlu anket formu kullanılmıştır. Katılımcılara ‘Üniversite öğreniminiz sırasında ödev yapma konusunda sizi motive eden, yaparken en çok öğrendiğiniz, “Hah, ödev dediğin böyle olur” dediğiniz ödev hangisidir? Bu ödev sizi niçin motive etmiştir?’ sorusu sorularak, serbestçe cevaplandırmaları istenmiştir. Bulgular, veriler tümdengelim ve tümevarım analizi birlikte yapılarak elde edilmiştir. Sonuç olarak; eğitim fakültesi öğrencilerinin, gelecekte öğretmen olarak kullanabilecekleri bilgi becerileri kazandırdığını düşündükleri, öğrendiklerini sınıfta uygulamalı olarak gösterebildikleri, uygulama sonucu dönüt alabildikleri, grup olarak -başarı motivasyonu yüksek öğrencilerin bireysel- yaptıkları, kendilerini bir parça zorlayan, yaptıklarında başarı duygusu yaşadıkları ve sınav notu olarak değerlendirilen ödevleri tercih ettikleri tespit edilmiştir. Bu sonuçlara dayalı olarak eğitim fakültesinde görevli öğretim üyelerine, öğrencilerin gelecekte kullanabilecekleri türden bilgi becerilerini geliştirmeye yönelik, zorlayıcı ve grup ödevleri vermeleri ve ödevler hakkında mutlaka dönüt vermeleri önerileri yapılmıştır.

Anahtar Sözcükler: *Ödev, nitelikli ödev, ödev türü*

Abstract: Homework is the student tasks that should be done outside of school hours. In this study, it has been aimed to determine the assignments that are accepted as effective by the students in the faculty of education. The study has been designed as a phenomenological study of qualitative research methods. The data of the study were collected from 310 students, who are studying in the 4th grade in different departments, in Necmettin Erbakan University Ahmet Keleşoğlu Faculty of Education. An open-ended questionnaire was used to collect the data. The participants were asked to answer freely the following questions: Describe the homework that has motivated you during your university education, from which you have learned the most and has made you say "Aha, that's what I call homework"? "Why did you find that homework motivating?" The findings were obtained by performing data deduction and induction analysis together. As a result; it has been determined that education faculty students prefer a little challenging homework, which enables the gain of the knowledge skills that they can use in their professional life; which allows them to demonstrate what they have learned in the class; about which they can get feedback after the application; which they can do as a team -the students with high motivation do individually- ; in which they enjoy a sense of accomplishment and which is regarded as the examination grade. Based on these results a recommendation was made to the faculty members to give their students challenging and group homework for developing the kind of knowledge skills students can use in the future and absolutely give feedback about their homework

Keywords: *Homework, qualified homework, type of homework*

¹ Doç.Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, ORCID No:0000-0003-2967-2444

² Doç.Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, ORCID No:0000-0003-0904-4336

³ Dr. Öğr.Üyesi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, ORCID No:0000-0002-1689-4366

Giriş

Ödev, öğrenci, öğretmen ve veli üçgeninde sürekli sorun olan; azlığından, çokluğundan, uzunluğundan, kısalığından sürekli şikâyet edilen ancak vazgeçilemeyen bir öğrenci görevidir. Vazgeçilememesinin nedeni, eğitim-öğretimin okulda ve okul dışında sürdürülen faaliyetlerden oluşması ve okulda geçirilen sürecin okulun hedeflerine ulaşmasında yeterli olmadığı varsayımdır. Bu varsayımı güçlendiren bir başka husus da kalabalık sınıflar nedeniyle öğrencilerine yeterli zaman ayıramayan öğretmenin ödev yoluyla öğrencilerin eksikliklerini tamamlayabileceği düşüncesidir. Bu nedenle, İflazoğlu Saban ve Arslanhan'a (2015) göre okul dışı öğrenme, daha çok ödevler yoluyla devam ettirilmektedir.

Ödev, öğrenci gelişimini sağlamak amacıyla öğretmenler tarafından verilen ve bilgi, beceri kazandırma ve bunların kalıcılığını sağlamak için okul saatleri dışında yapılacak olan okul öğretmenleri tarafından öğrencilere verilen görevler olarak anlaşılabilir (Cooper, 1989; Akt: Flunger vd. 2017). Ödev, öğrencilerin derste öğrenilenleri gözden geçirmesi ve pratik yapmasına, ders için hazırlanmasına, herhangi bir konuda araştırma yapmak için web sitelerinden yararlanmasına, referans kitaplardan ve kütüphaneden yararlanmasına, bir konu üzerinde yoğunlaşmasına, bir göreve yönelik olarak farklı becerileri uygulayarak öğrenmelerini bütünleştirmesine yardımcı olur. Luke'a (2013) göre ödev, etkin, verimli ve amaçlı kullanıldığında mükemmel bir araçtır. Pek çok öğretmen de ödevin öğrencilerin akademik başarılarını (Cooper, 1989), öğrencilerin öğrenme süreçlerini kendi kendine düzenleme yeteneğini ve motivasyonunu arttırdığına inanmaktadır (Hoover-Dempsey vd. 2001; Rosa Ario vd., 2009; Warton, 2001; Akt: Núñez vd., 2015b). Ödev vermeyi seven öğretmenler, ödev yapmanın öğrencilerin akademik başarısını geliştirdiğini ve çalışma davranışlarını sorumlulukla kendiliğinden düzene sokmaya teşvik edildikten sonra özerkliğini beslediğini savunmaktadır (Cooper, Robinson, & Patall, 2006; Cooper & Valentine, 2001; Akt: Núñez vd. 2015a).

Ödev yalnızca akademik olarak değil, sosyal olarak da yardımcı olabilir. Akranlarla paylaşma, işbirliği yapma, bilgiye erişmek ve tartışmak için farklı araçları nasıl kullandıklarına göre farklı bir ortam yaratır (Luke, 2013). Ödev yapmak, öğrencilerin çalışma becerilerini ve gelecekteki çalışmalara yönelik tutumlarını geliştirmenin yanı sıra öğrenmenin okul ortamının içinde ve dışında gerçekleşmesini sağlamaktadır (Corno, 2000; Trautwein, Lüdtke, Kastens, & Köller, 2006). Ödevin öğrencilerin gerçek dünya becerileri ile daha iyi zaman yönetimi ve daha bağımsız bir problem çözmede etkili olduğuna dair kanıtlar da (Cooper, 2007) vardır. Bunun yanında öğrencilere çok ödev verilmesi, öğrencilerin zamanını almakta, sosyal-sportif etkinlikler için zaman kalmamaktadır (Luke, 2013). Öğrenciler de boş zaman aktivitelerine katılmak yerine çok ödev yapmaktan şikâyet etmektedirler (Núñez vd., 2015b).

Ödevler, biçimlendirmeye yönelik değerlendirmeye yönelik şekilde öğrencilerin gelişimlerini izleyerek öğrencileri sınavlara hazırlamak amaçlı kullanılabilirken; gözetimli dönem sonu sınavlarına, nota etki eden ödevler ve performans sınavları şeklinde düzey belirleme amaçlı

değerlendirme için de kullanılabilir (Morgan & O'Reilly, 1999). Farklı bir ifade ile ödevler hem öğrencilerin performansı hakkında bir bilgi kaynağı olarak, hem de öğrencilerin güçlü ve zayıf yönlerini tespit etmek amacıyla kullanılmaktadır. Kumar (2006) ayrıca, ev ödevlerinin öğretmenlere öğrencilerin güçlü ve zayıf yönlerini kavrayabilme potansiyelini de vurgulamaktadır.

Öğrencilerin ev ödevi için ayırdıkları zaman büyük oranda, olumlu ev ödevi davranışının önemli bir göstergesidir. Öğrencilerin ev ödevlerine harcadıkları çaba ve zaman, yüksek motivasyon ve yüksek sorumluluk duygusu; ödev için düşük çaba harcamaları ve az zaman ayırmaları, düşük motivasyon ve düşük sorumluluk duygusuyla ilişkilidir (Flunger vd., 2017). Fan, Xu, Cai, He ve Fan (2017) tarafından yapılan meta analiz çalışmasına göre, devler için motive olup çok çaba harcayan öğrencilerin başarıları yüksektir. Kalenkoski ve Pabilonia (2016) tarafından yapılan çalışmada da erkek öğrencilerin ev ödevi yapmasının akademik başarı üzerinde olumlu etkisinin olduğu, erkeklerin ortalama olarak kızlara göre çok daha az ödev yapmalarına rağmen ödev için zaman harcamalarının üniversiteye devam etme olasılığını önemli ölçüde artırdığı tespit edilmiştir. Kalenkoski ve Pabilonia (2016) yapılan çalışmadaki ilginç bulgu, öğrencilerin yetenekleri ve motivasyonlarını yansıtabilecek faktörler kontrol edildikten sonra ödev ve başarı arasındaki pozitif korelasyonun önemli ölçüde azalmasıdır.

Ödevlerin olumlu etki göstermesi için verilme amacının doğru şekilde belirlenmesi gerekmektedir (Warton, 1997). Epstein (1988; 2001), 10 tür ödev amacı belirlemiştir: uygulama, hazırlık, katılım, kişisel gelişim, ebeveyn-çocuk ilişkileri, veli-öğretmen iletişimi, akran etkileşimleri, politika, halkla ilişkiler ve ceza. MacBeath ve Turner (1990), dört tür ödev varlığına dikkat çekmektedirler: Sınıf içinde başlayan işi bitirme, kendi kendine yeten ya da paralel ödevler (sınıf çalışmasından farklı), spontane ve bir dersin öncesinde yapılan bir okuma veya araştırma hazırlığından kaynaklanan bir proje veya etkinlikten kaynaklanan çalışmalar. Kumar (2006) ise, altı tür ödev varlığına işaret etmektedir. Birincisi, öğrenmeyi güçlendirmek ve öğrencinin belirli becerilerini öğrenmesine yardımcı olmak olan uygulama tipi ödevdir. İkinci tür, gelecek derslerde gösterilecek olan materyali tanıtmak için kullanılan hazırlık türü ödevdir. Üçüncüsü ise, uzun süreli devam eden paralel sınıf çalışması olan uzatılmış tip ödevdir. Dördüncü kategori uygulama türü ödev, öğrencilerin beceri ve kavramlar arasında yeni somut ve soyut durumlarla bağlantı kurmalarını sağlar. Daha sonra, yaratıcı tip ödev, öğrencilere önceden öğrenilen bilgileri yaratıcı veya hayal gücüne dayalı bir şekilde uygulamak için bir şans verir. Sonuncusu, işbirliğine dayalı ev ödevi olup öğrencilerin birlikte çalışıp öğrenmesini sağlar. Kumar'ın (2006) sınıflandırması, ödevin öğretim ve öğrenme sürecini tamamlayıcı nitelikte olmasını ve öğrencilerin öğrenme ihtiyaçlarını karşılayacaklarını öngörmektedir. Güneş (2014) ise, ödevleri; amacına göre hazırlık ödevi, uygulama ödevi, proje-performans ödevi; yöntemine göre araştırma ödevi, gözlem ödevi vb.; yapıldığı yere göre sınıf ödevi, ev ödevi, kütüphane ödevi vb.; süreye göre günlük, aylık, dönem ödevi, kişi sayısına göre bireysel ödev, grup ödevi, küme ödevi, sunuluş biçimine göre yazılı, sözlü, görsel ödev gibi türlere ayırmaktadır.

Tablo 1.

Sınıfta öğrenme ve ev ödevi arasındaki ilişki.

Öğrenme Türü	Ödevin Amacı	Beceri ya da içerik örneği	Ödev Örneği
Gerçekler ve kavramlar	Ön Öğrenme	Bölümün ana fikri	Bölümü önceden okuyun
Gerçekler ve kavramlar	Ön öğrenme	Kavramlar, tanımlar, kelimeler	Her bir sözcüğü ifade eden bir resim çizin
Beceri	Anlamayı kontrol etme	Okuduğunu anlama	Bölümün kavram haritasını çıkartın
Beceri	Anlamayı kontrol etme	Kesirlerin bölünmesi	Üç problem yaz, adımlarını açıkla
Beceri	Beceri haline getirme (Alıştırma)	Kesirlerin bölünmesi	10 Problem çöz ve diğerlerinin çözmesi için 2 problem yaz
Gerçekler	Hafızaya kaydetme (Alıştırma)	Çarpım tablosu	Bir çarpım tablosu yazın ve ezberden okuyun.
Anlayış	İşleme-Çözümleme için çalışma	Bölüm 5- Osmanlı Dönemi	Her bölüm için şu soruları cevaplayın: Bu bölüm hakkında ne biliyorum? Başka neyi bilmeye ihtiyacım var?
Anlayışlar/ilkeler	İşleme— analiz ve yansıtma	İstanbul'da Çay Partisi	İstanbul'da Çay Partisi'ndeki katılımcıların eylemlerini savunan ya da eleştiren bir yazı yazın.

Araştırmalar, öğrencilerin ilgi, merak ve ihtiyaçlarını dikkate alarak nitel ve nicel olarak iyi hazırlanmış ev ödevlerinin; öz-düzenleme becerisini, akademik öz-yeterlik inançlarını, öğrenmeye karşı sorumluluk duygusunu, üst düzey düşünme becerilerini, etkili öğrenme stratejileri geliştirmeyi ve bağımsız çalışma alışkanlığını olumlu yönde etkilediğini göstermektedir (Duru & Seğmen, 2017). Bu nedenle ödev belirlenirken öğretmenler, ödevin pekiştirmesini istedikleri özellikleri ve öğrenme türünü dikkate almalıdırlar. Öğrenme, Tomlinson'a,(1999) göre, beş öğrenme türünden birinde gerçekleşebilir (Akt: Vatterot, 2009). Bu öğrenme türleri aşağıda açıklanmış olup, öğrenme türü ile ev ödevi arasında kurulabilecek ilişki (Vatterot, 2009) Tablo 1'de gösterilmiştir.

1. Gerçekler - Doğru olduğuna inanılan ayrık bilgi parçacıkları (örneğin, balinalar memelilerdir)
2. Kavramlar - Bilgiyi organize etmemize, elinde tutmamıza ve kullanmamıza yardımcı olan ortak unsurları olan şeylerin kategorileri (örn., Fotosentez süreci)
3. İlkeler-Kavramları yöneten kurallar (örn. Madde, formları değiştirebilir)
4. Tutumlar - Fikir ve öğrenme alanlarına bağlılık dereceleri (örn., Çevre hakkında endişe edeceğiz)

5. Beceriler-Elde ettiğimiz anlayışları yerine getirme kapasitesi (örn. Verilerden sonuç çıkarma)

Türkiye’de ödev konusunda ilköğretim ve ortaöğretimde birçok araştırma yapılmış olmasına rağmen yükseköğretim düzeyinde yapılan araştırmalar Tilgel (2010), Gündüz (2005), İleri (2013) ve Ekici ve Akdeniz’in (2018) çalışmaları ile sınırlıdır. Üst sınıflarda okuyan öğrenciler, alt sınıflarda okuyan öğrencilere göre ödevlerden daha fazla yarar sağladıkları için (Cooper, 1989; Akt: Flunger vd., 2017) üniversite öğrencilerinin hangi ödevlerden yarar sağladığının araştırılması önem kazanmaktadır. Ayrıca eğitim fakültesi öğrencilerinin farklı özellikleri, öğretim programlarının amaç ve uygulamalarının farklılığı bu çalışmanın önemini ortaya koymaktadır. Bu araştırmanın amacı, eğitim fakültesinde öğrencilerin etkili olarak kabul ettikleri ödevleri belirlemektir.

Yöntem

Yükseköğretimde öğrencilere verilen etkili ödevi belirlemek için yapılan bu araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden fenomenolojik çalışma olarak desenlenmiştir. Bu desenin tercih edilmesinin nedeni, fenomenolojinin yaşanmış deneyimlerle ilişkili olması (Merriam, 2013) ve deneyimin temel yapısının betimlemeyi amaçlamasıdır (Yıldırım & Şimşek, 2005) Fenomenoloji yalnızca bir betimleme değil, aynı zamanda araştırmacının yaşanmış deneyimlerin anlamına ilişkin yorum yaptığı yorumsal bir süreçtir. Bu yönüyle eğitim fakültesinde öğretim üyesi olan araştırmacıların aynı zamanda ödev ve öğrencilerin yaşantıları arasında arabulucu olması sağlanmıştır.

Çalışma Grubu

Bu araştırmanın verileri Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesinde farklı anabilim dallarında öğrenim gören 4. sınıf öğrencilerinden açık uçlu anket aracılığı ile toplanmıştır. Nitel bir çalışma olmasına rağmen çok sayıda öğrenciye ulaşılarak açık uçlu anket sorularına yüzeysel cevaplar verecek öğrencilerden kaynaklanan sınırlılığı azaltarak daha fazla ve derin bilgi toplamak amaçlanmıştır. Öğrencilere çalışmanın konusu ve amacı açıklanmış, gönüllü olan 249 kız (% 80), 61 (% 20) erkek öğrenci olmak üzere 310 öğrenciden veri toplanmıştır. Veri toplanan ancak ilgisiz cevap veren 15 ve böyle bir ödev yapmadım cevabını veren 29 öğrencinin verileri değerlendirilmeye alınmamıştır. Sonuçta çalışma grubunu 266 öğrenci oluşturmuş olup, öğrencilerin öğrenim gördükleri anabilim dalları ve cinsiyete göre dağılımları Tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2.

Veri Toplanan Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Anabilim Dalları ve Cinsiyete Göre Dağılımı.

Anabilim Dalı	Kız	Erkek	Toplam
Müzik	14	4	18
Resim-İş	21	3	24
Fen Bilgisi	56	6	62
Okul Öncesi	28	4	32
İngilizce	22	1	23
Türkçe	63	15	78
Zihinsel Engelliler	22	7	29
Toplam	226	40	266

Verilerin Toplanması

Verilerin toplanması için açık uçlu anket formu kullanılmıştır. Katılımcılara ‘Üniversite öğreniminiz sırasında ödev yapma konusunda sizi motive eden, yaparken en çok öğrendiğiniz, “Hah, ödev dediğin böyle olur” dediğiniz ödev hangisidir? Bu ödev sizi niçin motive etmiştir?’ sorusu sorularak, serbestçe cevaplandırmaları istenmiştir. Katılımcılara sorulacak sorular, araştırmacılar tarafından, amacı gerçekleştirmeye en uygun soruyu belirlemek için yapılan bir toplantı ile belirlenmiştir.

Verilerin Analizi

Bulgular, veriler tümdengelim ve tümevarım analizi birlikte yapılarak elde edilmiştir. Tümdengelim analizi için Tomlinson (1999) tarafından oluşturulan teorik çerçeve kullanılmıştır. Veriler öncelikle kodlanmıştır. Bunun için yazılanların altı çizilmiş ve sayfa kenarlarına özet yapılarak benzerlikler ile ilgili notlar alınmıştır. Sonrasında kodlar, Tomlinson (1999) tarafından oluşturulmuş teorik çerçeveye göre oluşturulan ödevin amacına göre temalarda bütünleştirilmiş ve yorumlanmıştır. Ödevin amacına göre bütünleştirilemeyen hususlar için tümevarım analizi yapılmıştır.

Geçerliği sağlamak için Merriam’ın (2013) önerileri doğrultusunda akran incelemesi, araştırmacı önyargılarının açıklaması; güvenilirliği sağlamak için kodlayıcılar arası görüş birliği kullanılmıştır. Bunun için öncelikle kodlayıcı araştırmacı kodları temalara yerleştirmiş, ikinci bir araştırmacı, temalara yerleştirilen kodları değerlendirmiş, sonrasında görüş ayrılığı olan kodlar, araştırmacılarca birlikte tartışılarak temalara yerleştirilmiştir. Araştırmacılar verilerin toplandığı fakültede öğretim üyesi olduğu için yaşantıları ve önyargıları vardır; çalışmada ikinci olarak bu önyargılar açıklanmıştır.

Bulgular

Tümevarım analizi, Tomlinson (1999) tarafından oluşturulmuş teorik çerçeveye göre oluşturulan ödevin amacına göre temalara göre yapılmıştır. Buna göre; ön öğrenme, anlamayı kontrol etme, beceri haline getirme (alıştırma), işleme-çözümleme için çalışma, işleme-analiz ve yansıtma olarak altı tema oluşturulmuştur. Ödevin amacına göre oluşturulan temaların dışında yapılan açıklamalar için tümevarım analizi yapılmış olup bu açıklamalar bireysel yapılan zor ödevler, öğrencilerin kendisi tarafından seçilen ödevler, başarı duygusu yaşatan ödevler temalarında bütünleştirilmiştir. Bulguların sunumu da bu temalara göre yapılmıştır.

Ön Öğrenme

Bu tema altında birleştirilen görüşlere göre öğrencinin derse hazır olarak gelmesine yönelik ödevler öğrenci için yararlı olmakta ve motivasyonunu artırmaktadır. Örneğin Türkçe öğretmenliği öğrencisi (Erkek) bu durumu şu şekilde açıklamaktadır: *"Eğitim Psikolojisi dersinde öğretmenimiz gelecek hafta işleyeceğimiz konuyu bize söyler ve dersten önce o ünitenin özetini çıkarmamızı isterdi. Derse hazır gelmek bakımından çok faydalı bir ödevdi. Bu dersteki motivasyon sebepim derse hazır olarak gelmekti."* Bir, zihinsel engelliler öğretmenliği öğrencisi de (Kız) bu durumu şu şekilde açıklamaktadır: *"... En çok motive olduğum ve bana bir şeyler öğrettiğini düşündüğüm ödev her hafta işlenecek konunun kısa özetini çıkarmaktı. Bu ödevde bir defterin orta bölümünü boş bırakıp bu boş bölümü derste not alıp kenarlarındaki kısımlara ise özetlerimizi yazıyorduk. Bu şekilde hem derse hazırlıklı gitmiş olup dersi daha iyi anlıyorduk hem de defterler dönem sonunda final notu olarak değerlendiriliyordu."* Son verilen öğrenci görüşündeki, ödevin final notu olarak değerlendiriliyordu ifadesinden, hazırlık niteliğinde yapılan çalışmaların dönem sonunda notla değerlendirilmesinin de öğrencinin hazırlık yapmasına katkıda bulunduğu anlaşılmaktadır.

Anlamayı Kontrol Etme

Anlamayı kontrol etme amaçlı olarak yapılan çalışmalar daha çok kitap analizi şeklinde yapılmıştır. Bu konudaki ödevi değerli bulanlar, Türkçe ve İngilizce öğretmenliğinde öğrenim gören öğrencilerdir. Bir öğrencinin bu konudaki görüşleri şu şekildedir (İngilizce, kız): *"Eser inceleme ve sunum hazırlama için çok uğraşmıştım. Her yönden eseri analiz ettik. ... Grup ödevi olduğu için yeni arkadaşlar edindim. ... Sınıf karşısında öğrendiklerimi aktarıırken ödev böyle olmalı dedim. Bu ödev ilk başta vize notu olsa da yaparken eğlendiğim için ödevi kendim için yapmaya başladım. ... Hocamın olumlu dönütleriyle de mutlu oldum."* Bir başka öğrenci de bu durumu şu şekilde ifade etmiştir (Türkçe, kız): *"Benim için en akılda kalan ödev 3. Sınıfta yaptığımız kitap tahlilleriydi. Çünkü önce kitabı okuyorduk daha sonra o kitapla ilgili yapılmış makaleleri inceliyorduk. Bu durumda bizim hem kitabı daha iyi anlamamızı sağlıyordu hem de derste aktif olmamızı sağlıyordu. ..."* Benzer şekilde zihinsel engelliler öğretmenliğinden öğrenci de benzer bir ödevde dikkat çekmiştir (Erkek): *"Eğitim felsefesi dersinde Sokrat'ın savunmasını okuyup kendi cümlelerimizle özetini çıkarmıştık. Ayrıca bu kitaba yönelik vizede soru sormuştuk."*

Hem ödevin bir işlevi oldu hem de güzel bir kitaptı." Öğrencilerin; hocanın olumlu dönütleriyle mutlu oldum, kitabı anlamamızı sağlıyordu, vizde soru sormuştu cümleleri, öğrencilerin ödev konusunu anlayıp anlamadıklarının kontrol edildiği ödevleri değerli bulduklarını göstermektedir.

Beceri Haline Getirme (Alıştırma)

Bu kapsamda öğrenciler tarafından belirtilen ödevler, derslerde öğrenilenlerin uygulanmasına yönelik hazırlık yapma kapsamında yapılanlardır. Öğrenciler, kendi alanları ile ilgili yaptıkları hazırlıklara, özellikle de özel öğretim yöntemleri dersinde yaptıkları ödevlere dikkat çekmektedirler. Bu derste öğrendiklerini öğretmen olduklarında birebir uygulayabileceklerini düşündükleri için bu derste uygulamarı değerli bulmaktadırlar. Aşağıda bu hususla ilgili öğrenci görüşlerine yer verilmiştir.

"Ödev yaparken en çok öğrendiğim ve yapmaktan zevk aldığım ödev özel öğretim yöntemleri dersinde her hafta ders planı hazırlayıp hocaya mail yoluyla gönderdiklerimdir. Yaparken öğrenmek de beni ayrıca motive ediyordu." (Fen Bilgisi, erkek)

"1. Sınıfta Anatomi dersinde zor olan konuları somutlaştıran materyal yapma ödevleri bizlerde kalıcılığı sağladı. Örneğin hücre, sinir sistemi, solunum sistemi vs. konuların hepsinde her hafta materyal hazırladık. Böylece vücut sistemlerimizi daha iyi öğrenmiş olduk." (Okul öncesi, kız)

"İngilizce-Türkçe çeviri alanında yapılan hataları bulup belgeleme ödevi, beni en çok mutlu eden ödevdi. Çünkü tümüyle kendi alanımla ilgili ve hazırlarken en çok yaparak yaşayarak metodunu kullandım. Böylece akılda kalıcı bir ödev oldu. Kendi seviyemi ve diğer İngilizce kullanıcılarının seviyesini görmüş oldum. ..." (İngilizce, kız)

"Üniversite hayatımda en çok severek yaptığım ödevlerden birisi konuşma eğitimi dersinde bir ders planı hazırlayarak bu ders planının sınıfta sunmamızdı. Ders planına göre bir öğretmen gibi ders işlerken kendime güvenimin geldiğini hissettim. İlk defa öğretmenliğe yakıştığımı düşündüm. ..." (Türkçe, kız)

"Okuma eğitimi dersinde bir okuma metnini derste nasıl işleyeceğimize dair bir ödev verilmişti. Bir metin seçtim ve metni ders saati boyunca nasıl işleyeceğime dair bir plan hazırladım. Nerede hangi soruyu soracağımı, hangi örneği vereceğimi planladım. Bu ödevin çok yararlı olacağını düşünüyorum. Çünkü ileride öğretmenlik yapacağımda bir okuma metnini derste nasıl işleyeceğimi öğrendim." (Türkçe, kız)

"3. Sınıfta BEP, BOP ve beceri analizi yapmam gereken bir ödev verildi. Ödevi hazırlamak benim 4 günümü aldı. Yanlışları düzeltmek ve yeniden yazmak beni çok yordu. Ama o ödevi hazırladıktan sonra benim için BEP ve BÖP çok kolay oldu. Ödev beni çok zorladı ama bitirdikten sonra sevinmiş ve hepsi bu muydu demiştim." (Zihinsel engelliler, erkek)

"Özel öğretim yöntemleri dersinde yöntem ve teknikleri kullanarak bir ders anlatmamız istenmişti. İlk başta programı hazırlarken, konuya hazırlanırken zorlandım ama sonradan çok zevk aldım. Rahat bir şekilde tamamladım. Bu ödevin, etkinliğin bana çok katkısı oldu. O yüzden öğretmen olmayı bir kez daha çok sevdim ve ilerideki öğretmenlik hayatıma alışma sürecimde gayet iyi motive oldum." (Resim-İş, kız)

İşleme-Çözümleme İçin Çalışma

Bu kapsamda öğrenciler tarafından belirtilen ödevler, derslerde öğrenilenlerin uygulanmasına ve geliştirilmesine yönelik, daha çok özgün, tasarlama tarzında çalışmalarını ortaya koyduklarıdır. Öğrenciler, kendi alanları ile ilgili yaptıkları çalışmalara, özellikle de Beceri haline getirme (Alıştırma) temasında olduğu gibi, özel öğretim yöntemleri dersinde yaptıkları ödevlere dikkat çekmektedirler. Bu derste öğrendiklerini öğretmen olduklarında kullanabileceklerini düşündükleri için bu derste uyguladıkları uygulamaları önemli olarak değerlendirmektedirler. Bu temada, Beceri haline getirme (Alıştırma) temasından farklı olarak yapılan çalışmaların grup halinde yapılması, eğlenceli olması, motive etmesi özelliklerine de ayrıca vurgu yapılmıştır. Aşağıda bu tema ile ilgili öğrenci görüşlerine yer verilmiştir.

"Oyuncak tasarımı yapmıştık, oyuncaklar bizde kalmıştı. Gerçek bir materyali kendi ellerimle ortaya koymak beni çok motive etmişti. Çevremdeki yakınlarıma hediye etmiştim. Bir şeyler üretebildiğimi gördüğüm için özgüvenimi olumlu etkilemişti." (Okul öncesi, kız)

"İngiliz Edebiyatı dersinde hocamızın verdiği drama görevi en sevdiğim ödevdi. Kendi tasarladığımız bir puppet play yapmıştık, hem yaratıcı hem eğlenceli olmuştu. Puppetleri İngilizce olarak konuşturduk. Bu benim hem konuşmamı hem empati kavramımı geliştirdi ve motive etti." (İngilizce, kız)

Materyal Geliştirme dersinde yaptığımız materyaller ve yanında ona Öğretim BÖP'ünün bulunmasının öğretmenlik için bize faydalı olduğunu düşünüyorum. Çünkü hem yaratıcılığımızı kullanıp tasarladık hem de el becerilerimizi kullanıp materyali hazırladık. Ayrıca materyalin derste etkin bir biçimde kullanılmasını öğrenmiş olduk." (Zihinsel Engelliler, kız)

"3. Sınıfta aldığım Özel Öğretim Yöntemleri dersinde ortaokul öğrencileri için seviyesine uygun çalışma kitabı, ders kitabı, öğretmen kılavuz kitabı yapmıştık. Metinleri ve etkinlikleriyle beraber her şeyi biz tasarlamıştık. Öğrenciye soru nasıl sorulur, metinleri verimli şekilde nasıl işleriz? Bunları bu ödevi yaptıktan sonra öğrenmiş oldum. Ödevi yaparken her ne kadar zorlansam ve sıkılsam da ödevin faydasını bu sene gittiğim okullardaki staj deneyimimde görmüş oldum." (Türkçe, kız)

"Münazara ödevi. Çok araştırdık, karşı tarafın tezini çürütmeye çalıştığımız için ve bir tartışma ortamı olduğu için çok eğlenceliydi. Hem eğlendik hem de öğrendik. Bir de sonunda kazanma ve kaybetme olduğu için motive etti." Türkçe, kız)

İşleme-Analiz ve Yansıtma

Bu temada bütünleştirilen öğrenci görüşlerine göre, öğrenciler öğrenmeleriyle ilgili yansıtma yapmalarına olanak sağlayan (olumlu, olumsuz özelliklerini tanıyabildikleri), öğrenmelerini kendi kendine değerlendirebildikleri ödevleri yapmaktan hoşlanmaktadırlar. Öğrencinin yansıtma yapmasının yolu olarak, farklı ifade ile yansıtmanın başarıyla gerçekleşmesinin şartı ise öğretmenin öğrenciye çalışması ile ilgili mutlaka dönüt vermesi olarak görülmektedir. Bunun yanı sıra öğrencinin kendi özelliklerini keşfetmesine olanak sağlayan ödevler de değerli görülmektedir.

"Mikro öğretim dersinde hocanın verdiği kazanıma ve sınıf düzeyine uygun ders planı hazırlayıp derste konu anlatımı yapmamızdı. Tabi bunu yaparken hocamızın bizi kameraya çekip bunu bize izletmesi sonucu bizim de artı ve eksi yönlerimizi fark etmemiz oldu." (Fen Bilgisi, kız)

"... son olarak da bu ödevi veren hocamız sadece inceleme dosyamızı toplayıp sisteme not girmede. Gördüğü eksiklikleri, beğendiklerini de bize bildirerek nerelerde hata yaptığımızı görmemizi sağladı." (Türkçe, kız)

"Tiyatro ve drama uygulamaları dersinde hocamız grup yapmış ve her gruptan bir tiyatro oyunu seçmemizi istedi. Herkes istediği rolü oynamıştı. Ben de bu rolü oynarken çok eğlenmişim. Provalar çok eğlenceli geçmişti. Arkadaşarımla güzel vakit geçirdim. Oyuncululuğa dair bir yeteneğimin olduğunu fark ettim. Toplum karşısında daha rahat duygu ve düşüncelerimi paylaşmayı öğrendim." (Türkçe, kız)

"İkinci sınıftayken Bilimsel Araştırma Yöntemleri dersinde kendimize ait bir makale yazacaktık. Benim en çok zorlandığım konu makalenin konusunu bulmak olmuştu. En sonunda Türk edebiyatındaki önemli bir şair hakkında makale yazmaya karar verdim. Konuyu araştırırken birçok yeni bilgiyle karşılaştım. Bu bilgiler sayesinde hem genel kültürüm arttı hem de kendi alanımla ilgili bilgilerim arttı. ... Kendime ait yeni bir bakış açısı geliştirdiğime inandığımda makalemi tamamladım. ... " (Türkçe, kız)

Bireysel Yapılan Zor Ödevler

Bu temada bütünleştirilen görüşlere göre, öğrencileri motive eden öğrenmesini sağlayan ödevler bireysel yapılan ancak öğrenciyi zorlayan ödevlerdir. Başarı motivasyonu yüksek öğrenciler bireysel zor ödevleri tercih ederken, bazı öğrenciler de grupça yapılan çalışmada üyelerin bir kısmının çalışmamasından rahatsız oldukları için bireysel ödevleri tercih etmektedirler.

"... Ben kendi başıma yaptığım ödevleri her zaman daha fazla sever ve motive olurum. Grupla olandan daha fazla öğrendiğimi düşünüyorum. ... Hah ödev dediğin böyle olur dediğim ödevler zor olan ve beni geliştirdiğine inandığım ödevlerdir." (Müzik, kız)

"Atölye dersinde tahta üzerine çizdiğim, daha sonra çivilerden birimlerin bir araya gelmesiyle oluşturmuş olduğum portre resmini çizerken motive oldum. Başarılması zor olan çalışmalarını yaparken motive oluyorum." (Resim-İş, erkek)

"... Üniversitenin ilk yıllarına gidersek ödev yapmak arkadaşlıkları kaynaştırıyor, bir araya getiriyor ve samimi kılıyordu. Sonraları ise bir çileye dönüştü. Çünkü anlaşmazlıklar, algıda güçlük çeken öğrencinin yaptığı ve öğrenmeye çalıştığı ödev ile yargılaması bir cezaya dönüştü. ..." (Resim-İş, kız)

"... Beni bir ödevin bireysel olması motive ediyor çünkü tüm sorumluluğu ve detayları kontrol altında tutmaktan hoşlanıyorum." (Türkçe, kız)

"Bireysel olarak yaptığım ödevler beni daha çok motive etmiştir. Böylelikle daha çok öğrendiğimi düşünüyorum. Örneğin; hocamızın vermiş olduğu Türkçe ders ve çalışma kitabının öğrenciler açısından uygunluğu ile ilgili rapor hazırlarken gayet zevk aldım. Bireysel olarak hazırladığım için her konuda bilgi sahibi oldum ve her aşamasında bulundum. Bu ödev sayesinde rapor tutmaktan başlayarak Türkçe ders kitaplarının nasıl olması gerektiğine ilişkin bilgi sahibi oldum. Bu ödev bölümü ilgilendirdiği için ayrıca motive etmişti." (Türkçe, kız)

"Grup ödevlerinin etkili olmadığını düşünüyorum. Çünkü grup ödevlerinde bazı arkadaşlar sorumluluklarını yerine getirmediği için ödev bir ya da iki kişinin üzerine yükleniyor. Bu durumda da sadece grupta ödevi yapanlar öğreniyor. ..." (Türkçe, kız)

"... Diğer arkadaşlar görev yapmayınca bütün görevler bana kalıyor ve isteksizce yapıyorum. Sonuçta grup ödevlerinden verim alamıyorum. Aslında grup ödevini bireysel almış olsam hepsini seve seve yaparım. Çünkü ödevimin bilincindeyim." (Türkçe, kız)

Öğrencilerin Kendisi Tarafından Seçilen Ödevler

Öğrencilerin Kendisi Tarafından Seçilen temasında bütünleştirilen görüşlere göre öğrencilerin kendi seçtikleri, ödevi yaparken özerkliklerinin, karar verme haklarının olduğu ödevler daha fazla motive etmektedir.

"Üniversitede özgün ve kendi seçtiğim konularda yaptığım ödevler ve öğretmenlik mesleği ile ilgili sunumlar, aynen hah ödev dediğin budur dediğim ödevlerdi." (Resim İş, kız)

"Benim için önemli olan, hocanın tavrı, yani ödevlere çok kural koymamasıdır. Biraz subjektif düşünebileceğimiz ödevler vermesi beni her zaman motive etmiştir." (İngilizce, kız)

"Konuşma dersinde ... hocanın dersinde yaptığımız ödevdi ve kesinlikle tüm öğretim hayatımda aldığım en güzel ödevdi. Sevme nedenlerimden ilki herhangi bir konuya bağlı kalmak zorunda olmamamızdı. İstedığımız konuyu seçtik. İstedığımız şekilde sunduk. Bu ödevin en güzel tarafıydı. Diğer güzel tarafı da biz sunum yaparken hocanın gereksiz müdahalelerden kaçınmasıydı. Sessiz

kaldığı için, kontrolün tamamen bende olduğunu hissettim ve daha fazla efor sarf ettim. ..." (İngilizce, kız)

"3. Sınıfta hocamız istediğimiz bir kuramla ilgili etkinliği, istediğimiz bir anaokulunda uygulamamızı istedi. Konuda ve etkinlikte özgür bırakıldığım, kısıtlama olmadığı için severek yaptım." (Okul öncesi, kız)

Başarı Duygusu Yaşatan Ödevler

Bu temada bütünleştirilen görüşlere göre öğrenciler, kendilerine bir parça güç gelen ancak tamamladıklarında başarı duygusu yaşadıkları, özgüvenlerini artırdıkları ödevleri yapmaktan hoşlanmaktadırlar.

"... ödevi beni çok motive etmişti. Çünkü ödevimize baktığımızda bir şeyler başarabiliyoruz, demek ki diğer ödevleri de hakkıyla yerine getirebiliriz diye düşündüm.... " (Fen Bilgisi, kız)

"Topluma hizmet dersinde yaptığım bir projeden oldukça keyif almıştım. Bir ilkokulun duvarlarını boyamıştık. Yaklaşık bir haftamızı almıştı ama sonunda soruda geçen cümleyi kullanmıştım. Faydalı olabilme duygusu beni motive etmişti ... " (İngilizce, kız)

Çalışma grubu içine alınmasa da katılımcılara yöneltilen "Üniversite öğreniminiz sırasında ödev yapma konusunda sizi motive eden, yaparken en çok öğrendiğiniz, "Hah, ödev dediğin böyle olur" dediğiniz ödev hangisidir sorusuna, "Böyle bir ödev yapmadım" yanıtını veren öğrencilerin, toplam katılımcıların yaklaşık yüzde 10'unu oluşturması, öncelikle dikkate değer bir durum olarak değerlendirilmiştir. Bir öğrenci ödev yaklaşımını "*Ben ödev mevzusuna her zaman mesafeli yaklaştım. Bu yüzden de hiçbiri motive edici olmadı. Hatta bir takım dayatmalar genç dimağları motive etmekten ziyade strese sokar niteliktedir. Eğer yapılandırıcılığı benimseyecek isek öğrenciler rahat bırakılmalı, kendi motivasyonları ile hedefe yönelik çalışma yapmalıdırlar. .... Öğretmenliğimde ödev adı altında sadece kitap okutturacağım*" (Türkçe, erkek) şeklinde açıklamıştır. Bir başka öğrenci de böyle bir ödev olmadı yanıtının gerekçesini "*Genelde hocaların çoğu vakit geçirmek, öğrenciyi oyalamak için ödev veriyor. Eğitim sisteminin bir eksikliğinin bu olduğunu düşünüyorum.*" (Müzik, kız) şeklinde açıklamıştır. Öğrenci ifadelerinden, amacı olmayan, öğretim üyesinin zamanı doldurmak için verdiği ödevler öğrencileri strese soktuğu anlaşılmaktadır.

Sonuç ve Tartışma

Eğitim fakültesinde öğrencilerin etkili olarak kabul ettikleri ödevleri belirlemek için yapılan bu çalışmada yapılan tümevarım ve tümdengelim analizi sonucunda, öğrencilerin ödevin amacına göre; ön öğrenme, anlamayı kontrol etme, beceri haline getirme (alıştırma), işleme-çözümleme için çalışma, işleme-analiz ve yansıtmayı amaçlayan, bireysel yapılan zor ödevleri, öğrencilerin kendisi tarafından seçilen ödevleri ve başarı duygusu yaşatan ödevleri etkili olarak kabul ettikleri tespit edilmiştir.

Elde edilen bulgulara göre, öğrencinin derse hazır olarak gelmesine yönelik ödevler öğrenci için yararlı olmaktadır. Yapılan hazırlıkların ve anlamayı kontrol amaçlı yapılan ödevlerin vize veya final notu olarak da ayrıca değerlendirilmesi, derse hazırlık yapmaya yönelik motivasyonu artırmaktadır. Güneş'e (2014) göre de hazırlık ödevleri, sınıfta yakın zamanda ele alınacak veya işlenecek yeni konulara öğrencileri fiziksel ve zihinsel olarak hazırlamak amacıyla verilen ödevlerdir. Hazırlık ödevleri aktif öğrenme açısından önemli ve gerekli ödevlerdir. Bu bulgudan, öğrencilerin derse hazırlık veya anlamayı kontrol amaçlı olarak yapılan çalışmalarını, öğrenmek kadar, dersten geçmek ya da yüksek not almak için yaptıkları da söylenebilir.

Bulgulardan çıkarılabilecek bir başka sonuç da, eğitim fakültesi öğrencilerinin ödevleri yaptıklarında öğrendiklerini gelecekte öğretmen olarak birebir uygulayabileceklerini düşündükleri ödevleri değerli bulmalarındadır. Bunun yanında öğrenciler için derslerde öğrenilenlerin uygulanmasına ve geliştirilmesine yönelik, daha çok özgün, tasarlama tarzında çalışmalarını ortaya koydukları ödevler de değerlidir. Buradan hareketle öğrencilerin daha çok yararcı düşündükleri, öğrendiklerini hayatta kullanabilecekleri bilgi becerileri öğrenmeye önem verdikleri söylenebilir. Ancak Ersoy ve Anagün'ün (2009) yaptıkları araştırmanın sonuçları, öğretmenlerin daha çok öğrenilenleri pekiştirme amaçlı ödev verdiklerini, öğrencilerin yaratıcılıklarını sergileyebilecekleri ödevlere yeterince yer vermediklerini ortaya koymuştur.

Eğitim fakültesi öğrencileri, öğrenmeleriyle ilgili yansıtma yapmalarına olanak sağlayan (olumlu, olumsuz özelliklerini tanıyabildikleri), öğrenmelerini kendi kendine değerlendirebildikleri ödevleri yapmaktan hoşlanmaktadırlar. Öğrencinin yansıtma yapmasının yolu olarak, farklı ifade ile yansıtmanın başarıyla gerçekleşmesinin şartı ise öğretmenin öğrenciye çalışması ile ilgili mutlaka dönüt vermesi olarak görülmektedir. Bunun yanı sıra öğrencinin kendi özelliklerini keşfetmesine olanak sağlayan ödevler de değerli görülmektedir. Bu bulgu, öğrencilerin eğitim fakültesi öğrencisi olarak aldıkları eğitimin farkında oldukları, dönütler olarak ve yaptıklarından sonuçlar çıkararak; kendilerini, özelliklerini tanıma ve eksiklerini gidererek, gelişme gayretinde oldukları anlamına gelebilir.

Öğrenciler genel olarak grup halinde yapılan çalışmaların eğlendirici ve öğretici olduğuna vurgu yapmışlardır. Bununla birlikte bazı öğrenciler de öğrencileri motive eden öğrenmesini sağlayan ödevlerin öğrenciyi zorlayan bireysel olarak yapılan ödevler olmasına vurgu yapmışlardır. Bu, birbiriyle çelişiyor gibi görünen sonucun nedeni, McClelland'ın Başarı motivasyonu kuramıyla

açıklanabilir (Hoy & Miskel, 2010). Başarı motivasyonu yüksek öğrenciler bireysel zor ödevleri tercih etmekte, bu motivasyona sahip olmayan öğrencileri anlamakta güçlük çekiyor, grup içinde bütün çalışmalarını üstleniyor ve diğer üyeleri üzerine düşeni yapmıyor olarak algılayabilirler.

Öğrenciler ödev içeriği konusunda özerkliklerinin, karar verme haklarının olduğu ödevleri değerli bulmaktadırlar. Öğrenciler bir taraftan da kendilerine bir parça güç gelen ancak tamamladıklarında başarı duygusu yaşadıkları, özgüvenlerini artırdıkları ödevleri yapmaktan hoşlanmaktadırlar. Bu durum üniversite öğrencisi olarak otonomi ihtiyacı duydukları başarılı olarak kendilerine olan güveni artırmak istedikleri şeklinde değerlendirilebilir.

Çalışma grubu içine alınmasa da katılımcılara yöneltilen soruya, "Böyle bir ödev yapmadım" yanıtı veren çok sayıda öğrenci olması, öğretim üyelerinin ödev konusunu çok önemsemedikleri, üzerinde yeterince düşünülmüş, öğrencilerin öğrenmesini, kendilerini geliştirmelerine olanak sağlayacak ödevler vermedikleri şeklinde değerlendirilebilir. Ayrıca Hong, Topham, Carter, Wozniak, Tomoff ve Lee'nin (2000) farklı kültürlerde ve farklı yaş gruplarındaki öğrenciler üzerinde yaptıkları araştırma sonucunda, büyük öğrencilerin ödev yaparken daha çok sıkıldıklarını ve ödevlerin kendilerine anlamsız gelmeye başladığını belirttikleri görülmüştür (Akt: Kayacık, 2013). Bu nedenle, son sınıf öğrencilerinin yaptıkları ödevleri anlamsız olarak algılamaları da söz konusu olabilir. Bu konuda dikkat çeken bir husus da öğrencilerin değer verdiklerini ifade ettikleri ödevlerin, öğrencilerin kendi alan dersleriyle ilgili olması, sınıf yönetimi vb. eğitim bilimleri dersleriyle ilgili olmamasıdır. Bu durum, özellikle eğitim bilimleri derslerine giren öğretim üyelerinin ders yüklerinin çok fazla olması sonucu olarak öğrenci ödevlerine yeterince zaman ayıramamaları ile açıklanabilir.

Sonuç olarak; eğitim fakültesi öğrencileri, gelecekte öğretmen olarak kullanabilecekleri bilgi becerileri kazandırdığını düşündükleri, öğrendiklerini sınıfta uygulamalı olarak gösterebildikleri, uygulama sonucu dönüt alabildikleri, grup olarak -başarı motivasyonu yüksek öğrencilerin bireysel- yaptıkları, kendilerini bir parça zorlayan, yaptıklarında başarı duygusu yaşadıkları ve sınav notu olarak değerlendirilen ödevleri tercih etmekte, değerli bulmaktadırlar. Bu sonuçlara dayalı olarak eğitim fakültesi öğretim üyelerine, öğrencilerin derse hazırlıklı gelmelerini sağlayacak, öğretmen olduklarında kullanabilecekleri bilgi ve becerileri kazandıracak, öğrenmeleriyle ilgili yansıtma yapmalarına olanak sağlayan, öğrencileri bir parça zorlayan, grup olarak yapılması gereken ancak başarı motivasyonu yüksek öğrencilerin bireysel olarak da yapabildiği ödevler vermeleri önerilebilir. Bunların dışında, ödev verirken öğrenci görüşlerini alarak, yapılan ödevleri notla değerlendirerek ve dönüt vererek de ödevin etkililiğini artıracakları söylenebilir..

Kaynakça

- Duru, S. & Seğmen, S. (2017). İlkokul ve ortaokul öğrencileri ile velilerin ev ödevlerine yönelik görüşleri. *İlköğretim Online*, 16(1), 354-365. <http://dx.doi.org/10.17051/io.2017.76577>
- Ekici, G. & Akdeniz, H. (2018). Lise öğrencilerinin ödev kavramına ilişkin metaforik algılarının incelenmesi. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(25), 135-162.
- Epstein, J. L. (1988). Homework practices, achievement, and behaviors of elementary school students. Report 26. Baltimore, MD: Johns Hopkins University, Center on Families, Communities, Schools, and Children's Learning.
- Epstein, J. L., & Van Voorhis, F. L. (2001). More Than Minutes: Teachers' Roles in Designing Homework. *Educational Psychologist*, 36(3), 181-193. doi:10.1207/s15326985ep3603_4
- Ersoy, A. & Anagün, Ş. S. (2009). Sınıf öğretmenlerinin fen ve teknoloji dersi ödev sürecine ilişkin görüşleri. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi (EFMED)*, 3(1), 58-79.
- Fan, H., Xu, J., Cai, Z., He, J., & Fan, X. (2017). Homework and students' achievement in math and science: A 30-year meta-analysis, 1986-2015. *Educational Research Review*, 20, 35-54. doi:10.1016/j.edurev.2016.11.003
- Flunger, B., Trautwein, U., Nagengast, B., Lüdtke, O., Niggli, A. & Schnyder, I. (2017). A person-centered approach to homework behavior: Students' characteristics predict their homework learning type. *Contemporary Educational Psychology*, 48, 1-15. <https://doi.org/10.1016/j.cedpsych.2016.07.002>
- Gündüz, Ş. (2005). *Geleneksel-çevrimiçi ve bireysel-işbirliğine dayalı ödev uygulamalarının lisans öğrencilerinin akademik başarılarına ve ödevle ilişkin tutumlarına etkisi* (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Güneş, F. (2014). Eğitimde ödev tartışmaları. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(2), 1-25.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (2010). Eğitim yönetimi teori, araştırma ve uygulama. (S. Turan, Çev.) Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- İflazoğlu Saban, A. & Arslanhan, Ş. (2015). İlköğretim 5. sınıf öğrencilerinin öğrenme stilleri ile ödev stilleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8(40), 540-547.

- İleri, A. S. (2013). *TOBB ETÜ hazırlık sınıfı öğrencilerinin ödevlere karşı tutumu ve verilen ödevlerin öğrenci başarısına etkisi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Kalenkoski, C. M., & Pabilonia, S. W. (2016). Does high school homework increase academic achievement? *Education Economics*, 25(1), 45–59. doi:10.1080/09645292.2016.1178213
- Kayacık, E. (2013). *Öğrencilerin Kolb öğrenme stillerine göre çalışma alışkanlıkları, ödev yapma motivasyonları ve stilleri üzerine bir çalışma* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Kumar, A. (2006). *Homework education: A powerful tool of learning*. Erişim: 29.10.2017. <https://books.google.com.tr/books?isbn=8126906472>
- Luke, M. (2013). *Grading homework and it's effects on the 21st century learner*. University of Saint Joseph West Hartford, CT.
- Merriam, S. B. (2013). *Nitel araştırma: Desen ve uygulama için bir rehber*. S. Turan (Çev.Ed.). Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Morgan, C. & O'Reilly, M. G. (1999). *Assessing open and distance learners*. London: Kogan Page.
- Núñez, J. C., Suárez, N., Cerezo, R., González-Piendaa, J., Rosáriob, P., Mourãob, R. & Valle, A. (2015a). Homework and academic achievement across Spanish compulsory education. *Educational Psychology*, 35(6), 726-746.
- Núñez, J. C., Suárez, N., Rosário, P., Vallejo, G., Cerezo, R. & Valle, A. (2015b) Teachers' feedback on homework, homework-related behaviors, and academic achievement. *The Journal of Educational Research*, 108(3), 204-216.
- Tilgel, H. (2010). *Üniversite İngilizce hazırlık okullarındaki öğrencilerin bilgi ve iletişim teknolojisi destekli ev ödevlerine karşı tutumları* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Tomlinson, C. 1999. *The differentiated classroom. Responding to the needs of all learners*. Upper Saddle River: Pearson Merrill Prentice Hall.
- Vatterot, C. (2009). *Rethinking homework. Best practice that support diverse needs*. USA, Alexandria: ASCD.
- Warton, P. M. (1997). Learning about responsibility: Lessons from homework. *British Journal of Educational Psychology*, 67(2), 213–221. doi:10.1111/j.2044-8279.1997.tb01238.x

Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2005). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık

Extended Abstract

Introduction

School based learning should also continue outside. Out-of-school learning is carried out mostly through homework. Homework may be regarded as a set of tasks assigned by teachers to students in order to be done outside of the school hours. The purpose of assigning homework is to help students to improve their knowledge and skills in order to ensure higher levels of development. The other function of homework is to enable persistence of knowledge. Doing homework ensures that learning takes place inside and outside the school environment as well as improving the students' executive skills and attitudes towards future works. Homework is effective for improving students' time management and solving problems in an independent way.

Researches show that homework which is well-prepared by taking into account the interests, curiosity and needs of the students has positive effects on self-regulation skills, beliefs of their academic self-efficacy, sense of responsibility towards learning, high-level thinking skills, developing effective learning strategies and developing independent studying habits (Duru & Seğmen, 2017).

Students who study in upper classes benefit more from homework than students who study in lower classes (Cooper 1989 as cited in Flunger et al., 2017). Therefore, it is important to investigate qualifications of the homework the university students' benefit. In addition, different characteristics of education faculty students and the difference in purpose and practice of teaching programs reveal the importance of this study. The aim of this study is to determine the properties of homework that is accepted effective by the students at the faculty of education.

Method

This study has been designed as a phenomenological study of qualitative research methods. In this study, the phenomenological pattern is preferred because the experiences that the education faculty students experienced about effective homework have been examined.

Study Group

The data of this study was collected from 310 students, 249 female and 61 male students, from 4th graders who are studying at the different departments of Necmettin Erbakan University Ahmet Kelesoglu Faculty of Education. The data of 44 students were not taken into consideration

because 29 of them have mentioned that they have not done this kind of homework before and 15 of the are found irrelevant; as a result the study group was composed of 266 students.

Data Collection

An open-ended questionnaire was used to collect the data. The participants were asked to answer freely the following questions: Describe the homework hat has motivated you during your university education, from which you have learned the most and has made you say "Aha, that's what I call homework"? "Why did this homework motivate you?"

Data Analysis

The findings were obtained by performing data deduction and induction analysis together. For the deductive analysis, the theoretical framework created by Tomlinson (1999) was used. The data were firstly encoded. Afterwards, they were integrated and interpreted in the theme according to the purpose of the homework based on the theoretical framework created by Tomlinson (1999). Induction analysis was made for matters that cannot be integrated according to the purpose of the homework. Peer reviews, explanations of researcher prejudices were used to ensure validity; consensus between encoders was used to ensure reliability.

Findings

According to the purpose of the homework; six themes have emerged as pre-learning, controlling the understanding, turning it into skill (practice), working for processing-analysis, processing-analysis and reflection. The explanations made outside these themes are integrated into the following themes; challenging homework done individually, homework selected by the students themselves, homework that gives the sense of success.

Pre-Learning: According to the students, homework which makes students prepared before come to class are beneficial for students and increases their motivation. In addition, it has been understood that the evaluation of homework, done for preparation, with grades at the end of the semester also contributes to the establishment of the student.

Controlling the Understanding: The studies, conducted to control the understanding, are mostly done in the form of book analysis.

Turning it Into Skill (Practice): The homework specified in this context is the one that are done in the scope of preparation for practicing what has been learned in the lessons and consider valuable as they think they can apply it one-to-one when they become teachers.

Working for Processing-Analysis: Homework that is specified in this scope has some characteristic such as the implementation and development what they have learned in the class

and it is in design style and more original. Moreover homework being fun, motivating and done as group are other characteristic.

Processing-Analysis and Reflection: Students like doing homework that allows them to express themselves about their learning and self-assess their learning. Also, the homework that allows students to discover their own characteristics is also deemed valuable.

Challenging Homework Done Individually: It is the homework that motivates and enables students to learn, done individually but challenging. While students with high success motivation prefer individual homework, some students prefer individual homework because they are uncomfortable with some members of the class who do not participate well enough in group work.

Student-Selected Homework: The homework, which is chosen by students themselves and in which they have autonomy, decision making rights, is more motivating.

Homework That Gives Sense of Success: Students like doing the homework found a bit challenging at first but when they complete it they have sense of success. They also like doing homework which helps increases their self-esteem.

Conclusion and Discussion

As a result of the analyzes, it has been determined that the homework students accept as effective is designed to help pre-learning, controlling the understanding, turning it into skill (practice), working for processing-analysis, processing-analysis and reflection, and it is challenging, individually done, chosen by students themselves and gives the sense of success.

According to findings, the homework ensuring students come to class prepared are useful for students. Also, the homework rewarded by grades, increases their motivation to make a well preparation of the class. In a different word, Students are not only doing the preparatory work to pass the course but also to get a high mark.

Students find the assignments valuable which they can apply in their professional life. Moreover, the assignments that they mostly put forth original, design style are valuable, too. As a result, it can be said that the students generally think in a self-seeking way on behalf of them and they are more interested in learning the knowledge skills they can use in life.

Students enjoy doing homework that can be use one-to-one in their professional life as a teacher. Also, the homework that allows students to discover their own characteristics is also valuable. This may come to mean that students are aware of the learning, recognizing themselves and their characteristics. For students meaningful homework should lead to improve their skills which make them stronger in life.

Students emphasized that the homework done in groups is generally amusing and instructive. Some emphasized that the homework that motivates and enables students to learn is the challenging one that is done individually. This can be explained by McClelland's theory of success motivation (Hoy & Miskel, 2010). Students with high success motivation prefer individual challenging homework. It is not easy for them to understand those who do not have this motivation, and they may define those as not act their part.

Students interpret homework valuable which has the content they have autonomy and decision making right. They enjoy the homework increasing their self-esteem and a little bit of challenging but get a sense of success when they have done it. This situation can be considered as students need autonomy and they want to increase their self-confidence by being successful.

Some suggestions can be done in the light of research to the teaching staff the faculty of education. They may prepare some homework to force their students make preparation before class, to express what they have learned in the class. What is more, the homework should be challenging and lead students to gain some skills and knowledge can be used in professional life. Teaching stuffs of faculties may assign homework to be done as a group but also can be done by the students whose success motivation is higher than others. Teaching stuff may have students' opinion on the homework. They should keep in mind to evaluate and give feedback to students about their homework.